

**EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT**

**PROGRAMA
PENTRU
RELIGIE ADVENTISTĂ**

**- București -
2020**

A. Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează profesorilor care susțin examenul național de definitivare în învățământul preuniversitar în specializarea *Religie Adventistă*. Conținutul și structura programei sunt elaborate în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional. Programa este elaborată în acord cu programele școlare în vigoare din învățământul preuniversitar pentru disciplina religie. Competențele și conținuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităților didactice, specifice disciplinei.

Absolvenții facultăților de profil și profesorii care susțin examenul la disciplina *Religie Adventistă* pot preda în învățământul preuniversitar disciplina *Religie Adventistă* și *Discipline Teologice de Specialitate*, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Programa a fost structurată astfel încât să abordeze conținuturi ale disciplinei de specialitate din următoarele domenii teologice: *Dogmatică, Studiul Bibliei, Istoria Creștinismului/Bisericii Creștine/Bisericii Adventiste*, precum și din domeniul *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei*.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ secundar superior, filiera teologică, urmărind:

- cunoașterea conținuturilor fundamentale și a principalelor tendințe în evoluția predării disciplinei *Religie Adventistă*, precum și a *Didacticii disciplinei și a metodicii predării Religiei*;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

B. Competențe specifice profesorului de religie

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de *didactică a disciplinei și a metodicii predării religiei*, anumite competențe specifice profesorului de *Religie Adventistă*, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- operarea cu adevărurile fundamentale de credință și cu elementele de didactică și de metodică a predării religiei, într-o varietate de contexte educaționale;
- organizarea situațiilor de învățare și a celor educaționale, în general, în conformitate cu valorile morale și spirituale specifice disciplinei Religie;
- aplicarea principalelor documente școlare reglatoare în vigoare – planuri-cadru, programe școlare, programe pentru examene naționale – în conformitate cu specificul acestora și al contextului educațional;
- proiectarea activității didactice prin valorificarea conexiunilor logice dintre elementele din structura planurilor-cadru de învățământ (de ex.: relațiile dintre disciplinele din aria curriculară Om și societate) și a celor din structura programelor școlare (de ex.: relația dintre competențele specifice, conținuturile învățării, exemplele de activități de învățare, evaluarea rezultatelor învățării elevilor)
- organizarea procesului didactic, valorificând elementele de proiectare, specificul contextului, precum și strategiile didactice orientate spre obținerea unui climat educativ stimulativ și eficient
- evaluarea rezultatelor învățării elevilor, prin utilizarea de strategii și instrumente de evaluare adecvate documentelor curriculare în vigoare;
- adecvarea demersurilor didactice la particularitățile de vârstă și la specificul dezvoltării cognitiv-afective a elevilor;
- valorificarea în demersul didactic a relațiilor trans-, inter-, intra- și multidisciplinar;
- comunicarea didactică empatică și eficientă, în contextul activităților specifice disciplinei Religie.

C. Tematica la disciplina de specialitate

Domenii teologice:

1. *Studiul Bibliei*
2. *Dogmatică*
3. *Istoria Creștinismului/Bisericii Creștine/Bisericii Adventiste*

D. Tematica pentru didactica disciplinei și metodică predării Religiei

C. 1. STUDIUL BIBLIEI

- a) Căile de comunicare ale lui Dumnezeu cu oamenii. Specificitatea comunicării prin Biblie, Duhul Sfânt, natura, providența.
- b) Cunoștințe generale despre Biblie: scriere, păstrare, traducere în general și în limba română, răspândire etc.
- c) Creațiunea – lucrarea minunată despre Dumnezeu: creațiune, omul coroana creațiunii, căderea în păcat, schimbări și consecințe; starea omului în moarte.
- d) Planul de mântuire și punerea lui în aplicare: făgăduințe și profeții mesianice; întruparea, viața, moartea și învierea lui Isus Hristos; harul, neprihănirea și sfințirea prin credință; relație lege-har; siguranța în Hristos, lucrarea Duhului Sfânt; glorificare și viața veșnică.
- e) Marea Luptă – istoria luptei dintre Dumnezeu și Satana, bine și rău; concept și consecințe în experiența umană; profeția biblică, descoperirile lui Dumnezeu cu privire la viitor.
- f) Biserica, o adunare a poporului lui Dumnezeu: biserica din Eden, chemarea lui Avraam, exodul și sanctuarul, evreii în Canaan, teocrație și regalitate; nașterea și dezvoltarea bisericii creștine primare; definirea împărăției harului în „Predica de pe Muntele Fericirilor”; Biserica templul lui Dumnezeu; darurile Duhului Sfânt, caracteristicile rămășiței și definirea Babilonului spiritual

Bibliografie

1. Biblia, Cornilescu, Societatea Biblica Internațională
2. E.G.White, *Patriarhi și profeți*, Viață și sănătate, București, 1999.
3. E.G. White, *Profeți și regi*, Viață și sănătate, București, 1998.
4. E.G. White, *Hristos Lumina Lumii*, Viață și sănătate, București, 2002.
5. E.G. White, *Istoria Faptelor Apostolilor*, Viață și sănătate, București, 1999.
6. E.G. White, *Tragedia Veacurilor*, Viață și sănătate, București, 2000.
7. E.G. White, *Parabolele Domnului Hristos*, Viață și sănătate, București, 1995.
8. E.G. White, *Cugetări de pe Muntele Fericirilor*, Viață și sănătate, București, 1996.
9. Claude Verechia, *Biblia, manual de utilizare*, Viață și sănătate, București, 1999.
10. George W. Reid (coordonator), *Principii de înțelegere a Bibliei*, Viață și sănătate, București, 2013.
11. Gerhard Pfandl (ed.), *Interpretarea Scripturii*, Viață și sănătate, București, 2012.
12. Florin Laiu, *Hermeneutica și exegeza biblica*, Institutul Teologic Adventist, 2000.
13. Programele școlare în vigoare.

C. 2. DOGMATICĂ

1. Doctrina despre Dumnezeu
 - Cuvântul lui Dumnezeu;
 - Dumnezeirea - Trinitatea, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.
2. Doctrina despre om (antropologie)
 - Creațiunea;
 - Natura omului.
3. Doctrina despre mântuire (soteriologie)
 - Marea Luptă;

- Viața, moartea și învierea Domnului Hristos;
 - Originea răului și a păcatului, experiența mântuirii, sfințirea vieții.
4. Doctrina despre biserică (ecclesiologie)
- Biserica, origine și dezvoltare, din Egipt în Canaan, în Timpul Noului Testament, în perioada apostolică și de-a lungul istoriei până la timpul sfârșitului,
 - Rămășița și misiunea ei;
 - Unitatea trupului lui Hristos;
 - Botezul;
 - Cina Domnului;
 - Darurile și slujbele spirituale;
 - Darul profeției.
5. Doctrina despre viața creștină (hagia)
- Legea lui Dumnezeu;
 - Sabatul;
 - Administrarea creștina a vieții;
 - Comportamentul creștin;
6. Doctrina despre evenimentele finale (escatologie)
- Lucrarea Domnului Hristos în Sanctuarul ceresc;
 - Întreita solie îngrească
 - A doua venire a Domnului Hristos; Moartea și învierea;
 - Mileniul și sfârșitul păcatului;
 - Noul Pământ.

Bibliografie

1. Gerald A. Klingbeil (ed.), *Repere biblice*, Viață și sănătate, București, 2012.
2. Roy Adams, *Natura Domnului Hristos*, Viață și sănătate, București, 2012.
3. Wilhelm Moldovan, *Manualul doctrinelor biblice A. Z. Ș*, Viață și sănătate, București, 2010.
4. *Advențiști de Ziua a Șaptea Cred*. O expunere biblica a celor 28 puncte fundamentale de doctrina, Viață și sănătate, București, 2009.
5. Manualul Bisericii, Viață și sănătate, București, 2010.
6. Programele școlare în vigoare.

C. 3. ISTORIA CREȘTINISMULUI/BISERICII CREȘTINE/BISERICII ADVENTISTE

1. Creștinismul primar, persecuție și erezii;
2. Schimbarea statutului Bisericii creștine în timpul lui Constantin și consecințele sale;
3. Sinoadele ecumenice din primele secole;
4. Cruciadele;
5. Pre-reformatorii și reforma în Germania, Italia, Cehia, Elveția și Franța; consecințe sociale și economice;
6. De la biserica primară la bisericile naționale; cazul Marii Britanii;
7. Contrareforma, consecințele sale și dezvoltarea creștinismului în America de Nord;
8. Marile mișcări evanghelice post-reformă;
9. Influența religioasă a Americii asupra Vechiului Continent;
10. Mișcarea milerită;
11. Apariția și etapele dezvoltării adventismului în lume și în România.

Bibliografie

1. Carle C. Cairns, *Creștinismul de-a lungul secolelor*, SMR, 1992.
2. Dumitru Popa, *Pagini din istoria Bisericii Adventiste din România*, volumul I și II, Viață și sănătate, București 2002.
3. George R. Knight, *În căutarea identității*, Viață și sănătate, București 2013.

2. E.G. White, Tragedia Veacurilor, Viață și sănătate, București 2002.
3. R.W. Schwartz, Light Bearers to the Remnant, Pacific Press, Nampa, Idaho, 1979.
4. V.D. Cojea, Cărări vechi și noi, CARD, București, 1999.
5. G. Gehann, Predicând Evanghelia, CARD, București, 2002.
6. Programele școlare în vigoare.

NOTĂ: Bibliografia pentru disciplina de specialitate include **manualele de Religie Adventistă** cuprinse în **Catalogul manualelor școlare** valabile în învățământul preuniversitar, în anul școlar în care se susține examenul.

D. TEMATICA PENTRU DIDACTICA DISCIPLINEI ȘI METODICA PREDĂRII RELIGIEI

I. Religia ca disciplină de învățământ

1. Educația religioasă și finalitățile acesteia
2. Baza legislativă a predării religiei în școală

II. Dimensiunea educativ-formativă a predării religiei în școală.

III. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru (trunchi comun, curriculum diferențiat, curriculum la decizia școlii/ curriculum în dezvoltare locală), programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare; alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module
2. Proiectarea curriculumului la decizia școlii/ curriculum în dezvoltare locală de tipul: aprofundare/ extindere/ opțional ca disciplină nouă; modalități de analiză a nevoilor specifice ale elevilor, modalități de selectare a CDS, modalități de dezvoltare a unei programe de CDS, exemple posibile pentru domeniul educației religioase
3. Competențele predării-învățării-evaluării la disciplina religie. Competențe generale, competențe specifice. Operaționalizarea competențelor
4. Programa școlară: structura programei școlare, utilizarea programei în proiectarea și realizarea activităților didactice; relația dintre programa școlară și manualul școlar
5. Proiectarea activității didactice: planificare calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiectarea de activități de învățare intra-, inter- și transdisciplinare
6. Lecția. Tipuri de lecție

IV. Principiile didactice generale. Principii didactice specifice predării religiei: principiul hristologic și principiul eclesiologic

V. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare

1. Metode didactice: clasificare, caracterizare, metode de comunicare și asimilare a cunoștințelor/ metode de cunoaștere a realității religioase / metode fundamentate pe acțiune / metode moderne de predare – învățare / utilizarea metodelor centrate pe elev/ tehnicilor de învățare prin cooperare
2. Forme de organizare a activității didactice: caracterizare, clasificare
3. Forme de activitate extrașcolară specifice disciplinei religie și proiectarea acestora: cateheza, serbarea religioasă, vizitele și pelerinajele, expozițiile, cercurile pe disciplină, participarea la slujbele religioase
4. Mijloacele de învățământ utilizate în activitatea didactică: caracterizare, funcții, clasificare
5. Mijloace de învățământ specifice disciplinei religie: textul biblic, literatura religioasă, icoana, portretul, harta, mijloacele audio- vizuale, calculatorul etc
6. Utilizarea tehnologiei informației și comunicării, a platformelor educaționale și a softurilor în construirea unor medii active de instruire. Exemplificări pentru ora de religie

VI. Evaluarea procesului instructiv-educativ

1. Evaluarea de proces: obiective, caracterizare, funcții, tipologie. Specificul evaluării la ora de religie.
2. Metode de evaluare: caracterizare, tipologie.
3. Instrumente de evaluare: caracterizare, calități (validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate).
4. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare.
5. Elaborarea probelor scrise: proiectarea testului docimologic, matricea de specificații.
6. Metode și instrumente complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului).

VII. Consilierea și îndrumarea spirituală în cadrul educației religioase.

Notă: *Bibliografia pentru didactica disciplinei de specialitate include planurile-cadru și programele școlare pentru disciplina religie valabile în anul școlar în care se susține examenul, disponibile pe site-ul <http://programe.ise.ro/Actuale/Programeinvigoare.aspx>*

Bibliografie

1. BOLOCAN, Carmen-Maria, *Catehetica și Didactica Religiei. Interferențe și deosebiri*, Performantica, Iași, 2005
2. CUCOȘ Constantin, *Educația religioasă. Repere teoretice și metodice*, Polirom Iași 1999
3. TIMIȘ, Vasile, *Religia în școală. Valențe eclesiale, educaționale și sociale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004
4. PANOSCHI, Mihaela; LIȚOIU, Nicoleta; Pr. IORDĂCHESCU Nicolae, *Ghid de evaluare, Religie*, Aramis, București, 2001
5. ȘEBU, S., OPRIȘ, M., OPRIȘ, D., *Metodica predării religiei*, Ed. a II-a, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2017;
6. TIMIȘ, Vasile, *Evaluarea - factor de reglare și optimizare a educației religioase*, Renașterea, Cluj-Napoca, 2003
7. BOCOȘ, Mușata, *Instruire interactivă*, Polirom, 2013
8. CIOLAN, L., 2008, *Învățarea integrată-fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași
9. CRISTEA, Sorin, *Dicționar de termeni pedagogici*, E.D.P., București, 1998
10. CUCOȘ, Constantin, *Pedagogie generală*, Ed. Polirom, Iași, 2000
11. PETRESCU, P., POP, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situațiilor de învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București
12. STOICA, Adrian (coord.), 2001, *Evaluarea curentă și examenele*, ProGnosis, București
13. CERGHIT, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980
14. Programul național de dezvoltare a competențelor de evaluare ale cadrelor didactice (DeCeE), CNCEIP, Editura Euro Standard, București, 2008.
15. HABENICHT, Donna, *Cum să predăm religia copiilor noștri*, Editura Viață și Sănătate, București, 1999
16. E.G. WHITE, *Educație*, ed. Viață și Sănătate, București, 2001
17. E.G. WHITE, *Principiile fundamentale ale educației creștine*, Editura Viață și Sănătate, București, 1997